

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 10C/46/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7610217695
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Blahovská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2013:7610217695.7

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Mária Blahovská, v právnej veci žalobcu L. O., X..O., M. X/A, S., Y.: XX XXX XX proti žalovanej T. N., C.. XX.X.XXXX, S. XX. X. XXX/X, I., toho času na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou pre konanie N. N., U.. A., C.. X.XX.XXXX, S. I. XXX o zaplatenie 497,91 Eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 497,91 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne od 8.5.2009 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 170,49 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa svojím návrhom doručeným súdu 26.11.2010 domáhal úhrady 718,46 Eur a prísl. na základe zmluvy o pripojení č. X. zo dňa 8.12.2008, dodatku k tejto zmluve a všeobecných podmienok. Na základe tejto zmluvy bola žalovanej vypožičaná SIM karta a poskytnuté telekomunikačné služby. Pri uzavretí Dodatku k zmluve bol žalovanej odpredaný mobilný telefón za kúpnu cenu 0,03 Eur. Uvedený dlh vznikol za neuhradené služby vo výške 220,55 Eur a z nároku na zmluvnú pokutu vo výške 497,91 Eur za neplnenie si zmluvných povinností. Žalovaná na pokus o zmier nereagovala.

Súd rozsudkom 10C/46/2011-60 zo dňa 7.2.2012 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 220,55 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne od 8.5.2009 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty vo výške 497,91 Eur s prísl. žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku v zamietajúcej časti podal žalobca odvolanie a Krajský súd v Košiciach uznesením 5Co/121/2012-77 zo dňa 25.9.2012 zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V zrušujúcom uznesení uviedol, že závery, ku ktorým dospel súd, pokiaľ ide dôvody neplatnosti zmluvy v časti týkajúcej sa pokuty, sú nesprávne, lebo zo zmluvy a dodatku k nej jednoznačne vyplýva dostatočná a určitá identifikácia povinnosti, ktorej splnenie pokuta zabezpečovala.

Súd z predložených dokladov, zmluvy o pripojení, dodatku k zmluve a všeobecných podmienok a v zmysle pokynov Krajského súdu v Košiciach zistil tento skutkový a právny stav:

Žalobca so žalovanou uzatvorili zmluvu o pripojení č. X. dňa 8.12.2008, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy vypožičal žalovanej SIM kartu, ktorá žalovanej umožňovala využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom.

Žalobca pri uzavretí Dodatku k zmluve č. X. dňa 8.12.2008 odpredal žalovanej mobilný telefón zn. Sony Ericsson W910i za kúpnu cenu 0,03 Eur.

Žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období od 8.12.2008 do 26.2.2009 a tým porušila zmluvné povinnosti v zmysle dodatku k zmluve, časť následky neplnenia si zmluvných povinností a preto si žalobca uplatnil aj zmluvnú pokutu vo výške 497,91 Eur. Pokusom o pokonávku zo dňa 23.4.2009 oznámil žalovanej sumu neuhradených faktúr a výšku zmluvnej pokuty a vyzval ju na ich úhradu v dodatočnej lehote a následne v zmysle čl. 4 Všeobecných podmienok ukončil platnosť zmluvy. Žalovaná na pokus o zmier nereagovala.

Podľa dodatku k zmluve o pripojení čl. 2 bod 2.5 bolo dohodnuté, že v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto čl. (najmä ale nie len nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti), je účastník povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 497,91 Eur. Právo na zmluvnú pokutu vznikne samotným porušením povinností účastníka.

Podľa bodu 2.3 sa účastník zaväzuje, že po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia dodatku zotrvá v zmluvnom vzťahu a po celú dobu bez prerušenia bude služby využívať a zároveň neuskutoční žiaden úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti.

Podľa čl. 11 bod 11.14 všeobecných podmienok si žalobca uplatnil úrok z omeškania v súlade so všeobecnými podmienkami a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedené v pokuse o pokonávku, t.j. od 8.5.2009.

Pohľadávka žalobcu pozostávala z neuhradených služieb vo výške 220,55 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 497,91 Eur, spolu 718,46 Eur.

Súd zaviazal žalovanú uhradiť sumu 220,55 Eur s prísl., v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť a v zamietajúcej časti podal žalobca odvolanie.

Žalobca v odvolaní uviedol, že názor súdu, týkajúci sa uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty považuje za nesprávny. Vec je potrebné posúdiť s ohľadom na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy a dodatku v čase ich uzatvárania, povinnosťou súdu bolo skúmať naplnenie znakov definície neprijateľnej podmienky a to, či nebola dojednaná individuálne a či ňou bola zároveň spôsobená značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, vzhľadom na všetky okolnosti. Sankcia za nedodržanie riadneho plnenia si povinností bola v danom prípade vyvážená výhodami, ktoré žalovaná pri uzatváraní dodatku získala. Žalovaná sama o uzatvorenie dodatku požiadala s úmyslom získať za výhodnú cenu telefón a ďalšie zvýhodnenia v cenách za služby, ktoré ponúkal. Neplnením povinností z jej strany neprišiel len o tú sumu, o ktorú jej poskytol lacnejší telefón, ale prišiel aj o plnenie, ktoré by mu poskytla za predpokladu, že by zotrvala po stanovenú dobu v zmluvnom vzťahu.

Funkciou dohodnutej pokuty bolo jednak zabezpečenie záväzkového vzťahu medzi ním a žalovanou a ďalej motivácia k plneniu zmluvných povinností škodlivého následku, ktorý by mu mohol vzniknúť k príčinnej súvislosti s porušením jej povinností riadne a včas platiť cenu poskytovaných služieb a zotrvať vo vzájomnom záväzkovom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti. Žalovaná nebola žiadnym spôsobom povinná, ani ním nútená uzatvoriť dodatok k zmluve o pripojení, poskytnutie telefónu za zľavnenú cenu bolo vo vzájomnom vzťahu medzi ním a žalovanou kompenzované jej vernosťou, ako zákazníka. Model vzájomne akceptovanej modifikácie záväzkového vzťahu nie je možné realizovať bez platného dojednanja pokuty, ktorej jednou z funkcií je zabránenie špekulatívnemu konaniu zo strany účastníka, ktorý pri vzniku zmluvného vzťahu využije poskytnuté výhody. Zmluvnú pokutu je nutné posudzovať z hľadiska zabezpečovacej, motivačnej, sankčnej, reparačnej funkcie, s ohľadom na všetky relevantné okolnosti a vzájomne poskytnuté plnenia v rámci každej konkrétnej uzavretej zmluvy a dodatku.

Dojednanie zmluvnej pokuty, ako aj jej výšky nemohlo spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. Dôvodom uzatvorenia dodatku bola pre žalovanú možnosť získať za výhodnú cenu telefón, za ktorý by v prípade kúpy v rámci maloobchodných cien musela zaplatiť omnoho vyššiu cenu a zároveň mohla získať ďalšie zvýhodnenia v cenách za telekomunikačné služby a to za jednej podmienky, že v rámci dohodnutej viazanosti bude využívať služby dohodnuté v zmluve o pripojení a za tieto služby bude riadne a včas uhrádzať cenu. Pre zabezpečenie splnenia tejto podmienky bola dohodnutá pokuta, ktorej výška pritom závisela od poskytnutých výhod. Telefón si mohla žalovaná kúpiť za riadnu maloobchodnú cenu bez hrozby sankcie za nedodržanie riadneho plnenia svojich povinností počas doby viazanosti, resp. ak nechcela byť viazaná hrozbou sankcie v takejto výške, mohla si vybrať lacnejší telefón taktiež za symbolickú cenu, s ktorým by bola spojená pokuta v nižšej sume. Možnosťou voľby a prispôsobenia si zmluvných podmienok podľa vlastných možností a podmienok je jednoznačne zabezpečená individuálnosť dohody medzi oboma stranami, kedy spotrebiteľ má možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, že si mohla vybrať, či si kúpi telefón za riadnu trhovú cenu alebo za akciovú cenu na základe dodatku, pričom si bola vedomá skutočnosti, že výška dohodnutej pokuty je úmerná výhodám, ktoré na základe uzavretia dodatku získa.

Pokiaľ ide o značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa ako znak neprijateľnosti podmienky, považuje za nevyhnutné prihliadať na nerovnováhu založenú samotným uzatvorením dodatku a to v prospech spotrebiteľa s prihliadnutím na výhody, ktoré získal. Nie je možné pripustiť, že je správne využiť poskytnuté výhody a následne zmluvu nedodržovať, neplniť si zmluvné povinnosti a odobriť porušovanie zmluvných záväzkov.

V súvislosti s daným prípadom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 2Cdo/172/2007, podľa ktorého primeranosť výšky pokuty treba posúdiť v každom prípade individuálne, vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu. V danom prípade boli zmluva a dodatok uzavreté medzi účastníkmi konania 8.12.2008, žalovanej riadne plnil, poskytol jej telefón, SIM kartu a poskytoval telekomunikačné služby, žalovaná prevzala telefón aj SIM kartu, využívala poskytované služby, ale svoje zmluvné povinnosti si vôbec neplnila, nezaplatila mu ani len jednu faktúru za poskytnuté služby a je možné predpokladať, že ani nemala v úmysle si svoje zmluvné povinnosti plniť.

Opatrovníčka žalovanej na pojednávaní uviedla, že dcéra býva na adrese: T. N., B. XX, C., O., H. XXXX, Q., D.. Č.: XXXXXXXXXXXXXXXX. Dcére do Nemecka telefonovala, že ide na pojednávanie, peniaze na zaplatenie dlžnej sumy jej neposlala. O tom, že si kúpila telefón a za služby nezaplatila nevie. Dcéra je asi 5 rokov v Nemecku, za ten čas nebola ani raz doma. Nemá žiaden majetok na Slovensku a je slobodná. Učila za krajčírku a potom rovno odišla do Nemecka. Nevie či pracuje a kde je.

Účastníci konania boli v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. písomne poučení v uznesení zo dňa 6.12.2011.

Žalobca sa z pojednávania ospravedlnil, preto súd pojednával v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. v jeho neprítomnosti.

Podľa § 39 zák. č. 610/2003 Z.z., verejné telekomunikačné služby sa poskytujú na základe zmluvy uzavretej medzi poskytovateľom verejnej telekomunikačnej služby a užívateľom verejnej telekomunikačnej služby. Práva a povinnosti účastníkov zmluvy upravuje tento zákon; podrobnosti o nich upravujú zmluvy, všeobecné podmienky na poskytovanie služieb a tarifa za verejnú telekomunikačnú službu.

Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa §§ 3 a 10 ods. 2 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. predstavuje výška úrokov z omeškania dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnou k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podľa ods. 4 neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 879g) OZ (novela č. 150/2004 Z.z.) týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe - aj smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa článku 3 ods. 1 písm. e) Smernice Rady č. 93/13/EHS za nekalú podmienku možno považovať podmienky, ktorej zmyslom alebo účinkom je požadovať od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú náhradu.

Podľa § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Súd mal z predložených dokladov preukázať, že žalobca uzavrel dňa 8.12.2008 so žalovanou zmluvu o pripojení, na základe ktorej vypožičal žalovanej SIM kartu, ktorá jej umožnila využívať telekomunikačné služby a ktoré vo výške 220,55 Eur neuhradila.

Zároveň uzavreli aj dodatok k tejto zmluve, na základe ktorého jej bol odpredaný mobilný telefón za zníženú kúpnu cenu 0,03 Eur a žalovaná sa zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov.

Podľa dodatku k zmluve o pripojení čl. 2 bod 2.5 bolo dohodnuté, že v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka, je účastník povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 497,91 Eur. Žalovaná od začiatku uzavretia zmluvy poskytnuté telekomunikačné služby za obdobie od decembra 2008 do februára 2009 vo výške 220,55 Eur neuhradila, tým porušila podmienky zmluvy a žalobca ukončil platnosť zmluvy a od žalovanej požadoval uhradiť poskytnuté telekomunikačné služby vo výške 220,55 Eur a zmluvnú pokutu za porušenie povinností vo výške 497,91 Eur.

Účastníci si dojednali jasné zmluvné podmienky s povinnosťou viazanosti na 24 mesiacov s podmienkou riadneho platenia mesačných poplatkov a neporušovanie ďalších zmluvných povinností, uvedených v Dodatku k Zmluve. Žalovaná mala právo vybrať si medzi mobilnými operátormi, do ktorej siete chce vstúpiť, a ak vstúpila do zmluvného vzťahu so žalobcom, musela zvažovať aj okolnosti, aký zmluvný poplatok mesačne bude platiť, teda účastnícky poplatok, a aký si vyberie telefón. Je tu daná voľba určitých podmienok a ako na to poukazuje žalobca, aj hodnota telefónu mala vplyv na dojednanie výšky pokuty, lebo ak by si žalovaná vybrala lacnejší telefón, tomu by sa prispôbilo platenie pokuty. Každý, kto vstupuje do zmluvného vzťahu, musí si byť vedomý dôsledkov zmluvného záväzku a nemá do zmluvného vzťahu vstupovať s určitými špekuláciami na možnosť porušenia zmluvného záväzku. Nemožno akceptovať, že sa oplatí zmluvu nedodržiavať a neplniť zmluvné záväzky. Pri riadnom plnení zmluvných povinností by nedošlo k povinnosti platiť zmluvnú pokutu. Žalovaná si musela byť vedomá, že chce telefón, že jej vzniká povinnosť platiť mesačné poplatky a musela si aj uvedomiť dôsledky porušenia zmluvných povinností. Nepreukázala, aké okolnosti ju viedli k tomu, že od počiatku neplatila dohodnuté mesačné poplatky. Treba poukázať aj na to, že vedela, o čo ide pri uzatváraní Zmluvy, keďže je všeobecne známou skutočnosťou, že každé telefónne služby sú spoľatňované a možno dôvodné

predpokladať, že pri dojednaní dodatku k Zmluve jasne si musela uvedomiť povinnosť mesačne platiť dohodnutý paušál, pričom táto povinnosť bola preukázaná aj mesačnými faktúrami za december 2008 - február 2009, ktoré nezaplatila, čo je zjavné porušovanie zmluvných povinností z jej strany.

Žalovaná prijala zmluvné podmienky žalobcu, kde sa mohla rozhodovať, či si vyberie konkrétneho zmluvného operátora, aký paušál bude platiť, aký telefón si vyberie, uplatnila svoju zmluvnú voľnosť a nie je možné hovoriť o tom, že by bola výlučne odkázaná na jedného mobilného operátora, ak na trhu pôsobia 3 mobilní operátori. Nebolo preukázané, žeby žalobca zneužíval svoje postavenie na trhu a nútil žalovanú vybrať si mobilného operátora, pri zmluvnom vzťahu šlo jednoznačne o vôľu žalovanej ničím neovplyvnenú zvoliť si tohto mobilného operátora (žalobcu), dodržiavať jeho zmluvné podmienky a odkúpiť si zlacnený telefón.

Súd na základe uvedeného zaviazal žalovanú uhradiť aj dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 497,91 spolu aj so zákonnými úrokmi z omeškania vo výške 9,25 %. Dlžnú sumu za poskytnuté služby vo výške 220,55 Eur s prísl. už bola zaviazaná uhradiť prvým rozsudkom zo dňa 7.2.2012.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a zaviazal žalovanú, ktorá v konaní nemala úspech nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 170,49 Eur, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku 43,- Eur za návrh, súdneho poplatku 29,50 Eur za odvolanie a trov právneho zastúpenia v zmysle vyhlášky § 10 ods. 1 a §14 ods. 1, 3 vyhl. 655/2004 Z.z. za tieto úkony:

prevzatie a príprava zastúpenia	33,20 Eur
odvolanie	33,20 Eur
Spolu	66,40 Eur

Režijný paušál v zmysle § 16 ods.3 cit. vyhlášky, 2 x 7,63 Eur spolu 15,26 Eur.

20% DPH zo sumy 81,66 Eur t.j. 16,33 Eur

Spolu trovy právneho zastúpenia 97,99 Eur (66,40 + 15,26 + 16,33).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.